

Xántus János Múzeum Helytörténeti Gyűjtemény, illetve Könyvtár

9022 GYŐR, SZÉCHENYI TÉR 5., TEL.: 06 96 310 588, 326-906, FAX.: 06 96 310 731
E-MAIL: xantus@gymsmuzeum.hu

Helytörténeti Gyűjtemény

- ♦ *A Streibig-nyomda szabadalomlevele* (Keretezett, hártýára írott oklevél, VI. Károly által, Josephus Antonius Streibig nevére kiadva 1731. január 2-án. L. sz.: C.64.84.1.) (Méretek: (keret) 620×358 mm, (oklevél) 565×380 mm.
- ♦ *A Győri Streibig-nyomdához köthető nyomdai dúcok gyűjteménye* (Az eredeti feljegyzések szerint: „A Streibig nyomda felszereléséből a Sauervein nyomda tulajdonába került dúcok”).
 - ♦ Tabella lineák 100
 - ♦ 16-féle ciráda 200
 - ♦ Perl és Halbperl összesen 50
 - ♦ Különféle durchschuss 200
 - ♦ Többféle Ausschliessung 400
 - ♦ Többféle, részint újabb, többnyire pedig ótska képek (Vignetten)
 - ♦ Összesen körülbelül font: 4995*

- ♦ A múzeum gyűjteményébe a Pósa-nyomda hagyatékából kerültek 1968-ban a különféle típusú és használati célú sarokdízsek, fejlécek, oromdízsek, vég-zárók... címbetűk és ábrázolások a C.68. 4.1-146. leltári számon nyilván tartva, a sorszámmal megegyező mennyiségű kliséanyag, 18–19. századi eredetű, fametszésű, valamint fémlemezbe metszett motívumokkal (a klisék korábbi lenyomatai szintén megtalálhatók, köztük olyanok is, melyek dúca nem került a gyűjteménybe).
- ♦ *Nyomdai klisék* a Győri Szemle 1930-as években nyomott példányaihoz (Modern, falapra szegelt fém nyomólapok F. 2599-3116. leltári számon, 517 db.)
- ♦ *A Nyomdász Szakegylet Könyvtárának anyaga*, mely az államosításkor a Szakszervezetek Megyei Tanácsa Központi könyvtárába került, majd onnan selejtezve egy tömbben jutott át a múzeum gyűjteményébe, 1966-ban.

A C. 67. 1. 1-416. leltári számon nyilvántartott (416 db könyvet és füzetet számláló) anyagban a tanulmányozásra méltó általános könyvanyag mellett érdekes nyomdaipari szakanyag, mint a Grafikai Szemle évfolyamai is megtalálhatók.

- ♦ *A múzeum dokumentumanyagában* a fentiekén kívül számos, nem nyomdászati szakanyagként nyilvántartott, nyomdai termék található, jó minőségű, helyi nyomdáknak készült színlap- és hirdetésanyag, nyomólapok, röpcédulák, újságok... ajánlásunkban tételesen felsorolhatatlan mennyiségben. Közülük figyelemre méltók a 18–19. századi színlapok egy önálló gyűjteményt képezve az 53. 1/1 – 54. 437/3. leltári számon.

Könyvtár

A Streibig-nyomdából származó kiadványokkal a múzeum könyvtára is rendelkezik.

A Streibig-nyomdáról röviden

1727-ben Sopronból Győrbe költözött Streibig József Antal a dinasztiaalapító nyomdász. Az általa kiadott, ma ismert 66 db könyv közül 8 hamis impresszumú. Utóda, Streibig Gergely János 45 évig állt a nyomda élén. Fia, Streibig József 1783-tól 1807-ig vezette a nyomdát, az ő működése alatt jelentek meg Győrött többek között Révai Miklós, Ráth Mátyás, Szerencsi Nagy István művei. 1815-ig özvegye vezette a nyomdát, majd 1815–1837 között fia, Streibig Lipót. 1837-től ennek özvegye, Werner Klára küzdött a fennmaradásukért. 1850-ben pedig az előtte már öt évig bérlőként

működő Sauerwein Géza vásárolta meg a nyomdát. A Streibig családban működtek könyvkötők is.

A nyomda fennállása alatt szinte folyamatosan kiadta a győri kalendáriumot latin, magyar és német nyelven.

Érdekesség, különlegesség

Több értékes Streibig-kiadvány is van a múzeum tulajdonában, többek között a könyvtárban:

- ◆ **Padányi Bíró Márton:** Enchiridion Martini Brionii Padani... Jaurini, Gregorii Joannis Streibig, 1750. kiadása, nagy valószínűséggel a szerző ajánlásával.

Irodalom

- ◆ **Pitroff Pál:** A győri sajtó története (1728–1850). Győr, 1915.
- ◆ **Monsberger Ulrich:** A hazai német naptáriródalom története 1821-ig. Bp. 1931.
- ◆ **Fitz József:** A magyar nyomdászat 1848–1849. Bp., 1948.
- ◆ **Fias István:** Emlékezés Győr nyomdáira. Győr, 1977.
- ◆ **Zöld Ferenc:** Nyomdák, kiadók, könyvkereskedők Győrött. In: Kisalföldi Könyvesházak. (Győr, 1981.)
- ◆ **Szelestei N. László:** Kalendáriumok a 18. századi Magyarországon. Az OSZK Évkönyve 1980. Bp. 1982. 475–516. old.
- ◆ **Szelestei Nagy László:** Hamis impresszumú könyvek a 18. századi Magyarországon. MKSZ 1983. 292–304. old. és MKSZ 1991. 343–352. old.
- ◆ **Borsa Gedeon:** Streibig nyomda. Új Magyar Irodalmi Lexikon 3. köt. Bp. 1994. 1846–1847. old.
- ◆ **V. Ecsedy Judit:** Titkos nyomdahelyű régi magyar könyvek. 1539–1800. Bp. 1996.
- ◆ **Horváth József:** Adalékok a győri Streibig nyomda történetéhez. In: A Kiszaludly Károly Megyei Könyvtár Jubileumi Évkönyve 1898–1998. Győr, 1998. 185–217.
- ◆ **Kovács Katalin:** Győr 250 éves nyomdászat-történetének legnagyobb neve: Streibig. www.kkmk.hu/evkv/nyomda2.pdf